

CLIENT UPDATE

בינה מלאכותית בסקטור הפיננסי – דוח ביניים להערות הציבור

19 בנובמבר 2024

לקוחות יקרים,

ביום 5.11.2024 פורסם להערות הציבור דוח ביניים בנושא בינה מלאכותית בסקטור הפיננסי, שהוא תוצר עבודתו של צוות בין-משרדי המשותף למשרד המשפטים, משרד האוצר, רשות התחרות, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון והפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

דוח הביניים מפרט עקרונות מנחים באשר לאופן האסדרה הרצוי של בינה מלאכותית בסקטור הפיננסי. בנוסף, דוח הביניים מנתח את הסוגיות המרכזיות העולות כתוצאה משימוש בבינה מלאכותית בתחום הפיננסי בכלל, וכן עוסק באופן מפורט בשימוש בבינה מלאכותית בתחומי ייעוץ השקעות וניהול תיקים, אשראי במערכת הבנקאית וחיתום ביטוח. מוטיב חוזר העולה מהמלצות דוח הביניים הוא שימוש בסמכויותיהם הקיימות של הרגולטורים השונים (כגון הוראות, חוזרים וגילויי דעת) לצורך טיפול בחששות העולים משימוש בבינה מלאכותית במגזר הפיננסי, להבדיל מתיקוני חקיקה. בנוסף, המלצות דוח הביניים מדגישות את תחולת הדין הקיים גם על פעולות הנעשות באמצעות בינה מלאכותית.

בין היתר, דוח הביניים עסק בסוגיות הבאות:

- **"חובת הסברתיות":** בשל מורכבותן של מערכות בינה מלאכותית, קיים קושי להסביר את האופן שבו הן מגיעות להחלטות מסוימות. דוח הביניים ממליץ שלא להחיל חובה גורפת לספק הסבר על האופן שבו התקבלה כל החלטה באמצעות מערכת בינה

מלאכותית, אלא להתמקד בהחלטות מהותיות עבור הפרט או המוסד הפיננסי (כגון החלטות בסיכון בינוני וגבוה והחלטות המרעות עם הלקוח, למשל דחיית בקשת אשראי).

- **מעורבות אנושית:** פתרון נפוץ שעולה כדרך להתמודדות עם האתגרים הגלומים בפעילות בינה מלאכותית הוא מעורבות ופיקוח אנושי על קבלת החלטות אלגוריתמיות. דוח הביניים ממליץ כי מעורבות אנושית "בזמן אמת" (להבדיל ממעורבות אנושית בדיעבד) תידרש רק בהחלטות מהותיות לפרט ובתנאי שהטכנולוגיה משמעותית בקבלת ההחלטה, ולשקול דרישה למעורבות אנושית בשלבי השגה או בחינה.

- **יידוע וגילוי:** הצוות ממליץ על דרישת יידוע לגבי עצם השימוש במערכת בינה מלאכותית, לכל הפחות בשלב הראשוני של כניסת הטכנולוגיה. בנוסף, מומלץ לשקול חובת גילוי על אודות מאפייני מערכת הבינה המלאכותית והשלכותיה (למשל, היקף מעורבות הבינה המלאכותית בהחלטה, מגבלות המערכת, קיומן של חלופות שירות וכדומה) במסגרת דרישות הגילוי הקיימות.

- **הגנה על פרטיות ומידע אישי:**

- **זיהוי מחדש של מידע:** דיני הגנת הפרטיות חלים על מידע מזוהה על אדם, או כזה שניתן לזיהוי במאמץ סביר. התפתחותן של מערכות בינה מלאכותית מביאה לשדרוג יכולות זיהוי מחדש של מידע לא מזוהה, שיוצרות סיכונים לא מבוטלים לפרטיות ולהגנת מידע אישי. הדוח ממליץ לרגולטורים הפיננסיים להורות לגופים המפוקחים לבצע הערכת סיכונים ביחס לזיהוי חוזר של מידע אישי, וכן לנקוט אמצעי אבטחת מידע גם על מידע "מותמם" (מידע אישי שעבר תהליך הפיכה לאנונימי באמצעות הסרת מרכיבים מזהים).

- **מידע מוסק:** מערכות בינה מלאכותית מרחיבות באופן משמעותי את היכולת להסיק מידע חדש על בני אדם מתוך המידע הקיים עליהם, לרבות תחזיות על התנהגותם בעתיד (מידע מוסק). דוח הביניים מניח כי תוצרי מערכות בינה מלאכותית הנוגעים או מכוונים לאדם ספציפי, לרבות מידע מוסק, הם מידע אישי על פי הדין הקיים, הזוכה להגנת דיני הגנת הפרטיות. **הדוח פונה לקבל את התייחסות הציבור בשאלה האם נכון להחיל חובות או זכויות ייעודיות ביחס למידע מוסק, כגון קביעה כי במערכות יחסים שמתאפיינות בחובות תום לב והגינות מוגברת (כמו בתחום השירותים הפיננסיים) תהיה לאדם זכות להיסק סביר בעניינו.**

- **אפליה:** קבלת החלטות באמצעות מערכות בינה מלאכותית מגבירה את הסיכון לאפליה, בין היתר בשל שימוש בנתוני השתייכות מפלים (כגון לאום, מגזר, גזע ועוד) או בנתוני "פרוקסי" שיש להם קורלציה עם נתונים מפלים. בשל חשש מאפליה נסתרת ולא מודעת, הצוות ממליץ להורות לגופים המפוקחים לנקוט באמצעים לזיהוי ומניעת ואפליה. בנוסף, **הצוות מבקש את עמדת הציבור ביחס ליישום דוקטרינת "אפליה תוצאתית" הקיימת בארצות הברית, במסגרתה בחינת קיומה של אפליה מתמקדת בשאלה האם במבחן התוצאה ישנה אפליה אסורה כלפי קבוצות מוגנות.**

- **אחריות:** הצוות ממליץ על שימור העיקרון המקובל שלפיו האחריות על פי דין מוטלת על הגוף המפוקח ולא לסטות מכללי האחריות אשר מטילים בנסיבות מסוימות אחריות ספציפית על אורגנים ובעלי תפקידים בגוף הפיננסי. כן מוצע לאסור על גוף פיננסי, ככלל, להסיר או להגביל את אחריותו לגבי שירותים הניתנים ללקוח באמצעות מערכות בינה מלאכותית או להעבירה לגורם אחר.

- **תחרות:** הצוות ממליץ כי רשות התחרות תשקול במסגרת בחינת מיזוגים גם חששות להיווצרות כוח שוק או חסמי תחרות באמצעות בינה מלאכותית. **הצוות ממליץ לאפשר לגורמים פיננסיים גישה למידע שבמאגר נתוני אשראי או לנתונים שניתן להנגיש מכוח רפורמת הבנקאות הפתוחה. בנק ישראל מתנגד להמלצה זו.**

ניתן להגיש הערות על דוח הביניים עד ליום 15.12.2024. ככל שמי מכם ימצא
לנכון להגיש הערות לדוח הביניים, נשמח לסייע לכם בהכנתו.

לדוח הביניים לחצו כאן.

בכל שאלה הנוגעת לנושאים הנדונים במסמך זה, אנא צור/צרי קשר עם עורכי הדין
הרשומים מטה או עם איש הקשר שלך במשרד.

פרטי קשר

אייל דותן, שותף
מחלקת בנקאות
03-6103777
eyald@meitar.com

אבי ליכט, שותף
מחלקת ליטיגציה
03-6103810
avil@meitar.com

מובהר, כי האמור לעיל הינו מידע כללי, אין בו התייחסות לנסיבות ועובדות
ספציפיות ואין לראות בו משום חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי לעניין קונקרטי.

להצטרפות לעדכוני לקוחות לחצו כאן

מיתר | עורכי דין
דרך אבא הלל סילבר 16, רמת גן, 5250608, ישראל | 03-6103100

[הסר](#) | [דוח כספאם](#)